

El Dimoni i el porc

Castell de l'Areny

Ubicació

Comarca: Berguedà

Coordenades:

Latitud: 42.17364

Longitud: 1.94587

UTM Est (X): 412937

UTM Nord (Y): 4669593

Classificació

Número de fitxa 08057 - 161

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Obert

Ús actual: Científic

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la fitxa: dc., 06/05/2015 - 02:00

Descripció

La llegenda, que ha estat recopilada i adaptada per Albert Rumbo, diu així:

"Un pagès de Castell de l'Areny matava porc cada any, però un any de desgràcia no en va poder matar. Un dia, el bon home tornava a casa tot trist i es va topar amb un senyoràs ben mudat que menava un porc grossíssim que devia pesar més de cent carnisseres. El pagès se n'estranyà perquè no deia per aquell senyoràs anar a passejar amb un porc, i així que se'l mirava el senyoràs es deturà i li va demanar si li agradaria tenir un porc com aquell.

El pagès li respongué que sí, que i tant que li agradaria, i el senyoràs li va prometre que si li contestava tres preguntes li donaria, prova a la qual el pagès va accedir sense pensar-s'ho dues vegades. Així les coses, el

senyoràs li va preguntar quan hi havia fins al cel, i el pagès li respongué que no hi havia més que un cop d'ull. Sorprès per la capacitat del bon home, el senyoràs tornà a la càrrega i li va demanar quan hi havia des de la Flor d'Aigua fins al fons del mar. Sense pensar-s'ho ni un sols instant, el pagès li contestà que no hi havia més que un cop de roc ben donat. Veient l'enginy de l'home, el senyoràs va decidir complicar-li la darrera de les preguntes, i li va demanar quants diners li semblava que valia essent com era tot un senyoràs. El pagès se'l mirà de dalt a baix i li etzibà que per més senyoràs que fos no en devia pas valdre més que vint-i-nou, perquè Jesús n'havia valgut trenta.

Al punt que el pagès va acabar de dir la paraula Jesús es va sentir un tro terrible i va aixecar-se una espessa fumera, perquè aquell senyoràs no era altre que el Dimoni que, en sentir el nom de Nostre Senyor, es va fondre a l'instant.

I el pagès, tot cofoi, se n'anà cap a casa seva, i aquell any, que no havia pogut matar porc, el matà més gros que els altres anys sense costar-li res i donat pel mateix Dimoni."

Observacions:

El text de la descripció de la llegenda i les dades complementàries han estat facilitades per l'arxiver i estudiós de la cultura popular, Albert Rumbo, a partir del recull de llegendes realitzat pel mateix autor. Segons Rumbo, és probable que aquesta llegenda hagi sorgit a partir d'una rondalla, tant pel tipus d'estructura argumental i formal, com per la seva especificació i atribució territorial a Castell de l'Areny. La trama es desenvolupa en base al recurs emprat en altres llegendes, en concret en l'ús del número tres, en aquest cas a partir del plantejament de tres qüestions en el discurs argumental.

Bibliografia

RUMBO, Albert: Recull de llegendes berguedanes. (Treball inèdit, pendent d'edició)

AMADES, Joan (1950): Folklore de Catalunya. Rondallística. Barcelona, editorial Selecta.